

Početna Stranica > ... > [Novac/novčana Potraživanja](#) > [Osiguravanje Imovine Tijekom Sudskog Postupka U Zemljama EU-a](#) > [Latvia](#)

Osiguravanje imovine tijekom sudskog postupka u zemljama EU-a

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Latvija

1 Koje vrste mjera postoje?

U skladu s latvijskim zakonodavstvom, cilj privremenih i zaštitnih mjera koje su dostupne prije donošenja konačne odluke može biti osiguranje stvarnog ili mogućeg potraživanja, osiguranje zaštite prava intelektualnog vlasništva koja su predmet spora, ili osiguranje dokaza. Mjere može narediti samo sud i to na zahtjev zainteresirane stranke. Postupak je propisan u Zakonu o parničnom postupku (*Civilprocesa likums*).

U trenutku podnošenja tužbe ili prije, dostupne su sljedeće mjere za osiguranje potraživanja:

- zapljena pokretne imovine ili sredstava tuženika;
- opis založnog prava kojim se upućuje na zabranu (*aizlieguma atzīme*) u registar pokretne imovine ili neki drugi javni registar;
- opis založnog prava za osiguranje potraživanja u zemljišne knjige ili registar brodova;
- zapljena plovila u vezi s pomorskom tražbinom;
- zabrana kojom se tuženik onemogućuje u izvršavanju određenih radnji;
- zapljena uplata koje duguju treće osobe, uključujući sredstva u kreditnim institucijama i ostalim financijskim institucijama;
- odgađanje ovrhe (što uključuje zabranu izvršiteljima da prenose novac ili imovinu na vjerovnika ili dužnika ili obustavu prodaje imovine).

Potraživanje se može osigurati samo ako je riječ o imovini.

Ako se potraživanje osigurava unošenjem zabrane u registar pokretne imovine ili drugi javni registar, u odluci mora biti navedeno kakva će vrsta zabrane biti unesena.

Ako je predmet postupka vlasništvo nad pokretnom ili nepokretnom imovinom, ili ako se u postupku traži potvrda prava vlasništva, potraživanje se može osigurati zapljenom sporne pokretne imovine ili unošenjem zabilježbe o zabrani raspolaganja nepokretnom imovinom u odgovarajuću rubriku u zemljišnim knjigama.

Ako je predmet spora novčano potraživanje, moguće ga je osigurati upisom založnog prava na nepokretnu imovinu (*ķīlas tiesības atzīme*) u odgovarajuću rubriku u zemljišnim knjigama.

Ako je predmet spora stvarno pravo na nepokretnoj imovini, potraživanje se može osigurati upisom založnog prava kojim se označava postojanje tereta (*apgrūtinājuma atzīme*) u odgovarajuću rubriku u zemljišnim knjigama.

Plovila se mogu zaplijeniti samo u vezi s pomorskim tražbinama.

Odgoda prodaje imovine nije dopuštena u predmetima u kojima se tražbina odnosi na povrat novca.

Zapljeni uplata koje duguju treće osobe, uključujući sredstva u kreditnim institucijama i ostalim finansijskim institucijama, nije dopuštena u predmetima u kojima se potražuje naknada, o čemu odlučuje sud.

U sporovima u vezi s intelektualnim vlasništvom moguće su sljedeće privremene zaštitne mjere:

- zapljena pokretne imovine kojom se navodno krše prava intelektualnog vlasništva,
- obveza povlačenja robe kojom se navodno krše prava intelektualnog vlasništva,
- zabrana izvršavanja određenih radnji koja se određuje tuženiku ili osobama koje pružaju usluge kojima se krše prava intelektualnog vlasništva ili osobama koje omogućuju takvo kršenje.

Osiguranje dokaza

Ako osoba ima razloga smatrati da bi podnošenje dokaza koji su joj potrebni moglo postati nemoguće ili problematično, može tražiti osiguranje tih dokaza.

Zahtjevi za osiguranje dokaza mogu se podnijeti u bilo kojoj fazi postupka, pa čak i prije pokretanja postupka pred sudom.

Prije pokretanja postupka dokaze može osigurati okružni sud (*rajona tiesa*) ili gradski sud (*pilsētas tiesa*) u mjestu gdje se nalazi izvor dokaza koje treba osigurati. Nakon pokretanja postupka dokaze može osigurati sud na kojem se vodi postupak.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Osiguranje potraživanja

Ako se može smatrati da bi izvršenje sudske presude u određenom predmetu moglo postati problematično ili nemoguće, sud ili sudac mogu na temelju obrazloženog zahtjeva tužitelja donijeti odluku o osiguranju potraživanja. Potraživanje se može osigurati samo ako je riječ o imovini. Zahtjevi za osiguranje dokaza mogu se podnijeti u bilo kojoj fazi postupka, pa čak i prije pokretanja postupka pred sudom.

U zahtjevu za osiguranje potraživanja mora se navesti:

- ime suda kojem se podnosi zahtjev;
- podnositeljevo ime i prezime, osobni identifikacijski broj i registrirano boravište ili *de facto* boravište; za pravne osobe – ime, registracijski broj i registrirano sjedište. Ako podnositelj pristane na komunikaciju sa sudom elektroničkim putem te ako je na popisu osoba/subjekata iz članka 56.(2³) Zakona o parničnom postupku, treba navesti i adresu e-pošte, mjesto registracije u internetskom sustavu za korespondenciju sa sudom i broj registracije. Osim toga, podnositelj može dostaviti drugu adresu za korespondenciju sa sudom;
- ime i prezime, osobni identifikacijski broj i registrirano boravište ili *de facto* boravište tuženika i bilo koje treće osobe; za pravne osobe – ime, registracijski broj i registrirano sjedište. Treba navesti osobni identifikacijski broj ili broj registracije tuženika ako je poznat;
- ime, prezime, osobni identifikacijski broj i adresu za korespondenciju zastupnika podnositelja (ako je postupak pokrenuo zastupnik); za pravne osobe – ime, registracijski broj i registrirano sjedište. Ako zastupnik podnositelja, s registriranim boravištem ili adresom za korespondenciju u Latviji, pristane na komunikaciju sa sudom elektroničkim putem, treba navesti i adresu e-pošte te, ako su registrirani u internetskom sustavu za korespondenciju sa sudom, broj registracije. Ako zastupnik podnositelja ima registrirano boravište ili adresu za korespondenciju izvan Latvije, treba navesti i njegovu adresu e-pošte te sudjelovanje u internetskom sustavu za korespondenciju. Ako je zastupnik podnositelja odvjetnika, treba dodati i adresu e-pošte njegove odvjetničke komore;
- predmet spora;
- iznos potraživanja;
- način osiguranja potraživanja čije izvršenje podnositelj traži;
- okolnosti kojima podnositelj opravdava potrebu za osiguranjem potraživanja.

Zahtjev za osiguranje potraživanja prije pokretanja postupka mora se podnijeti sudu koji će odlučivati o

predmetu. Ako su se stranke složile da se spor riješi arbitražom, zahtjev se mora podnijeti redovnom sudu u mjestu u kojem se nalazi dužnik ili imovina dužnika.

Odgoda prodaje imovine nije dopuštena u predmetima u kojima se tražbina odnosi na povrat novca.

Zapljena uplata koje duguju treće osobe, uključujući sredstva u kreditnim institucijama i ostalim finansijskim institucijama, nije dopuštena u predmetima u kojima se potražuje naknada, o čemu odlučuje sud.

Pri odlučivanju o zahtjevu jedne od stranaka sud može odlučiti osigurati potraživanje koje se zahtijeva drugim sredstvima.

Mogući tužitelj može tražiti osiguranje potraživanja čak i prije pokretanja sudskog postupka i prije dospijeća potraživanja ako dužnik, kako bi izbjegao izvršenje obveze, ukloni ili otuđi imovinu, napusti mjesto prebivališta bez prethodne obavijesti vjerovniku ili izvrši druge radnje koje upućuju na to da dužnik ne postupa u dobroj vjeri. Kada podnosi zahtjev za osiguranje potraživanja prije pokretanja sudskog postupka, mogući tužitelj mora dostaviti dokaze o svojim pravima i o nužnosti osiguranja potraživanja.

Odluku o zahtjevu za osiguranje potraživanja donose sud ili sudac najkasnije dan nakon podnošenja zahtjeva i bez prethodne obavijesti tuženiku ili drugim zainteresiranim strankama. Kada donosi odluku, sud ili sudac razmatra formalnu pravnu osnovu *prima facie*. Ako je zahtjev za osiguranje potraživanja prihvaćen, sud ili sudac mogu tražiti da tužitelj dostavi jamstvo za gubitke koje bi tuženik mogao pretrpjeti kao rezultat mjere osiguranja potraživanja u obliku određenog novčanog iznosa koji se uplaćuje na depozitni račun izvršitelja.

Ako donese odluku o osiguranju stvarnog ili mogućeg potraživanja, sud izdaje nalog za izvršenje (*izpildu raksts*) koji se prosljeđuje ovlaštenom izvršitelju na izvršenje (*zvērināts tiesu izpildītājs*).

Potraživanje je osigurano do dana kada pravomoćna presuda počne proizvoditi učinke. Ako nije donesena odluka o zahtjevu ili je postupak okončan, sud će odlukom ukinuti mjere za osiguranje potraživanja. Potraživanje je osigurano do dana kada odluka počne proizvoditi učinke. Ako je zahtjev odbačen, presuda suda ukida mjere za osiguranje potraživanja.

Ako je odluka o osiguranju potraživanja donesena prije pokretanja sudskog postupka i sudski postupak nije pokrenut u roku koji je odredio sud, sudac može ukinuti mjeru kojom se osigurava potraživanje na zahtjev mogućeg tužitelja ili tuženika.

Privremene zaštitne mjere

Ako se može smatrati da se krše prava nositelja prava intelektualnog vlasništva ili bi se ta prava mogla kršiti, sud može, na temelju obrazloženog zahtjeva tužitelja, naložiti privremene zaštitne mjere. U zahtjevu za uvođenje privremenih zaštitnih mjera moraju se navesti privremene zaštitne mjere koje će se poduzeti (članak 250.¹⁰ Zakona o parničnom postupku).

Zahtjev za privremene zaštitne mjere može se podnijeti u bilo kojoj fazi postupka, pa čak i prije pokretanja postupka pred sudom.

O zahtjevu za privremene zaštitne mjere odlučuju sud ili sudac u roku od 10 dana od primitka zahtjeva ili pokretanja postupka ako je zahtjev za privremene zaštitne mjere podnesen zajedno sa samim tužbenim zahtjevom.

Ako bi se kašnjenjem mogla prouzročiti nepopravljiva šteta nositelju prava intelektualnog vlasništva, sud ili sudac moraju odlučiti o zahtjevu za privremene zaštitne mjere najkasnije sljedeći dan nakon dana primitka zahtjeva bez dostavljanja prethodne obavijesti tuženiku i ostalim zainteresiranim strankama. Ako je odluka kojom se određuju privremene zaštitne mjere donesena u odsutnosti tuženika ili druge zainteresirane stranke, on se obavješćuje o odluci najkasnije u trenutku njezina izvršenja.

Ako sud ili sudac prihvate zahtjev za osiguranje potraživanja prije samog pokretanja postupka, sud ili sudac mogu tražiti od tužitelja da dostavi jamstvo za štetu koja bi mogla nastati tuženiku ili pružateljima usluga uslijed primjene privremenih zaštitnih mjera uplatom određenog iznosa na depozitni račun sudskog izvršitelja ili davanjem istovjetnog jamstva.

Na zahtjev tužitelja sud može zamijeniti prethodno određene privremene zaštitne mjere drugim mjerama.

Privremene zaštitne mjere može ukinuti isti sud na zahtjev zainteresirane stranke.

Ako sud odbaci zahtjev, njegovom se presudom ukidaju privremene zaštitne mjere. Privremene zaštitne mjere ostaju na snazi do dana kada presuda počne proizvoditi pravne učinke.

Ako nije donesena odluka o zahtjevu i postupak je okončan, sud će odlukom ukinuti privremene zaštitne mjere. Privremene zaštitne mjere ostaju na snazi do dana kada presuda počne proizvoditi pravne učinke.

Ako je odluka kojom su određene privremene zaštitne mjere donesena prije pokretanja sudskog postupka, a postupak nije pokrenut u roku koji je odredio sud, sud može odlučiti ukinuti privremene zaštitne mjere na zahtjev mogućeg tužitelja, druge zainteresirane stranke ili mogućeg tuženika.

Ako se zahtjev za privremene zaštitne mjere podnosi zajedno sa samim tužbenim zahtjevom, odluka kojom se određuju privremene zaštitne mjere mora se izvršiti u roku od 30 dana od datuma donošenja odluke. Činjenica da je protiv odluke podnesen dodatni prigovor (*blakus sūdzība*) ne sprječava izvršenje odluke.

Odluka o privremenim zaštitnim mjerama koja je donesena na temelju tvrdnje da bi se kašnjenjem mogla uzrokovati nepopravljiva šteta nositelju prava intelektualnog vlasništva izvršava se kada tužitelj uplati iznos koji je odredio sud ili sudac na depozitni račun sudskog izvršitelja ili kada dostavi istovjetno jamstvo. Dokument o izvršenju dostavlja se po primitku uplate utvrđenog iznosa ili istovjetnog jamstva.

Odluka o privremenoj zaštiti zaplijenom pokretne imovine kojom su navodno povrijeđena prava intelektualnog vlasništva izvršava se u skladu s postupkom propisanim u Zakonu o parničnom postupku za ostvarivanjem povrata na pokretnoj imovini.

Odluku o privremenoj zaštiti određivanjem zabrane izvršavanja određenih radnji ili obveze opoziva robe kojom se navodno krše prava intelektualnog vlasništva izvršava sudski izvršitelj, a tuženiku se obavijest o tome dostavlja uz potpis ili preporučenom poštom.

U slučaju ukidanja privremene zaštitne mjere ukidanje izvršava sudski izvršitelj koji je izvršio nalog kojim je ta mjera izvorno određena.

U slučaju ukidanja privremene zaštitne mjere ukidanje izvršava sudski izvršitelj koji je izvršio nalog kojim je ta mjera izvorno određena.

U poglavlju 30.⁵ Zakona o parničnom postupku predviđena je privremena zaštita od nasilja.

Privremena zaštita od nasilja može se odrediti u vezi s postupcima za razvod ili poništenje braka, postupcima pokrenutima zbog osobne ozljede, postupcima za naplatu uzdržavanja, postupcima u kojima se traži podjela zajedničkog kućanstva ili uređivanje uporabe zajedničkog kućanstva, ako stranke žive u istom kućanstvu te pitanjima koja proizlaze iz skrbništva i prava na osobni odnos.

Zahtjev za određivanje privremene zaštite od nasilja mogu podnijeti bivši ili sadašnji bračni partneri, roditelji i djeca, osobe koje su povezane starateljstvom ili drugim oblikom skrbi izvan obitelji, osobe koje su u srodstvu, osobe koje su živjele ili žive u istom kućanstvu, osobe koje imaju ili očekuju zajedničko dijete, neovisno o tome jesu li u braku ili žive li zajedno osobe koje su u bliskom osobnom ili intimnom odnosu.

Može se istodobno odrediti više mjera privremene zaštite od nasilja.

Ako je osoba doživjela fizičko, psihološko ili ekonomsko nasilje koje se odvija između bivših ili sadašnjih bračnih partnera ili osoba koje su u nekom drugom srodstvu, bez obzira na to živi li osoba koja je počinitelj u istom kućanstvu ili je živjela u istom kućanstvu sa žrtvom, sud ili sudac mogu odrediti privremenu zaštitu od nasilja na temelju obrazloženog zahtjeva osobe ili na temelju zahtjeva koji je podnijela policija.

Slične su mjere dostupne ako je osoba žrtva zlostavljanja kojim ju se kontrolira, odnosno ako je žrtva izložena djelu ili nizu djela, uključujući uznemiravanje, seksualnu prisilu, prijetnje, ponižavanje, zastrašivanje ili ostala djela zlostavljanja, kojima se žrtvi želi naštetiti, kazniti ju ili zastrašiti.

Privremena zaštita od nasilja može se tražiti u bilo kojoj fazi postupka, pa čak i prije pokretanja postupka pred sudom.

Osiguranje dokaza

Ako osoba ima razloga smatrati da bi podnošenje dokaza koji su joj potrebni moglo postati nemoguće ili problematično, može tražiti osiguranje tih dokaza. Zahtjevi za osiguranje dokaza mogu se podnijeti u bilo kojoj fazi postupka, pa čak i prije pokretanja postupka pred sudom.

Zahtjev za osiguranje dokaza razmatra se na sudskoj raspravi na koju su pozvani podnositelj zahtjeva i zainteresirane stranke. Međutim, sud može razmotriti zahtjev čak i ako te osobe nisu nazočne.

Ako je zahtjev za osiguranje dokaza podnesen prije pokretanja postupka, sud ili sudac donose odluku o zahtjevu u roku od 10 dana od primitka.

Dokazi se mogu osigurati bez pozivanja mogućih zainteresiranih stranaka samo u hitnim slučajevima, uključujući povrede ili moguće povrede prava intelektualnog vlasništva ili slučajeve kada nije moguće utvrditi tko bi mogle biti zainteresirane stranke.

Ako je odluka kojom se određuju osiguranje dokaza donesena u odsutnosti tuženika ili druge zainteresirane stranke, on se obavješćuje o odluci najkasnije u trenutku njezina izvršenja.

Ako sudac prihvati zahtjev za osiguranje dokaza prije pokretanja sudskog postupka, on određuje vremenski rok za podnošenje tužbe, koji ne može biti dulji od 30 dana.

Ako sudac prihvati zahtjev za osiguranje potraživanja prije samog pokretanja postupka, može tražiti od tužitelja da dostavi jamstvo za štetu koja bi mogla nastati tuženiku uslijed primjene mjere osiguranja dokaza uplatom određenog iznosa na depozitni račun sudskog izvršitelja ili davanjem istovjetnog jamstva.

Zapisnik sa sudske rasprave i dokumenti prikupljeni u postupku osiguranja dokaza čuvaju se onoliko dugo koliko traži sud koji na kojem se vodi glavna rasprava.

Ako sud koji razmatra predmet ne može prikupiti dokaze koji se nalaze u drugom gradu ili okrugu, sud ili sudac tražit će od odgovarajućeg suda poduzimanje postupovnih koraka u ime prvog suda.

2.2 Glavni uvjeti

Privremene zaštitne mjere mogu se odrediti samo ako se može smatrati da bi izvršenje sudske presude u imovinskom sporu moglo postati problematično ili nemoguće ili da su povrijeđena, ili bi mogla biti povrijeđena, prava nositelja prava intelektualnog vlasništva ili da bi podnošenje nužnih dokaza moglo postati nemoguće ili problematično.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

U zahtjevu za privremenu zaštitu intelektualnog vlasništva mora biti navedena tražena mjera privremene zaštite:

Dostupne mjere privremene zaštite uključuju sljedeće:

- zapljena pokretne imovine kojom se navodno krše prava intelektualnog vlasništva,
- obveza povlačenja robe kojom se navodno krše prava intelektualnog vlasništva,
- zabrana izvršavanja određenih radnji koja se određuje tuženiku ili osobama koje pružaju usluge kojima se krše prava intelektualnog vlasništva ili osobama koje omogućuju takvo kršenje.

U zahtjevu za osiguranje potraživanja mora se navesti tražena mjera za osiguranje potraživanja.

Dostupne mjere za osiguranje potraživanja uključuju sljedeće:

- zapljena pokretne imovine ili sredstava tuženika;
- upis založnog prava kojim se upućuje na zabranu (*aizlieguma atzīme*) u registar pokretne imovine ili neki drugi javni registar;

- upis založnog prava za osiguranje potraživanja u zemljišne knjige ili registar brodova;
- zapljena plovila u vezi s pomorskom tražbinom;
- zabrana kojom se tuženik onemogućuje u izvršavanju određenih radnji;
- zapljena uplata koje duguju treće osobe, uključujući sredstva u kreditnim institucijama i ostalim financijskim institucijama;
- odgađanje ovrhe (što uključuje zabranu izvršiteljima da prenose novac ili imovinu na vjerovnika ili dužnika ili obustavu prodaje imovine).

U zahtjevu za privremenu zaštitu od nasilja mora biti navedena tražena mjera.

Za osiguranje privremene zaštite od nasilja dostupne su sljedeće mjere:

- tuženiku se može narediti da napusti kuću u kojoj živi tužitelj i može mu se zabraniti da se tamo vrati ili boravi;
- tuženiku se može zabraniti uspostavljanje bilo kakve komunikacije s tužiteljem;
- tuženiku se može zabraniti da posjećuje određena mjesta;
- tuženiku se može zabraniti da se sastaje s tužiteljem ili da uspostavlja fizički ili vizualni kontakt s tužiteljem;
- tuženiku se može zabraniti da upotrebljava osobne podatke tužitelja;
- tuženiku se može zabraniti da putem posrednika ili ostalih osoba dogovara sastanak s tužiteljem ili da uspostavlja komunikaciju s tužiteljem;
- tuženiku se može zabraniti da upotrebljava osobne podatke tužitelja;
- Prve dvije mjere mogu se odrediti samo ako je tuženik punoljetan.

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Pokretna i nepokretna imovina, uključujući plovila, gotovinu i sredstva u kreditnim institucijama i ostalim financijskim institucijama.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Dužnikova pokretna imovina zapljenjuje se sastavljanjem inventara imovine, pečaćenjem imovine (navodeći tko je zaplijenio imovinu i na koji način) i stavljanjem imovine pod zaštitu. Imovinu nije potrebno zapečatiti ako bi se time mogla oštetiti ili bi se znatno mogla umanjiti njezina vrijednost.

Sudski izvršitelj dostavlja zaplijenjenu imovinu fizičkoj osobi koja mora potpisati primitak. Dužnik ili članovi njegove ili njezine obitelji mogu i dalje upotrebljavati imovinu ako se, zbog značajki imovine, tom uporabom ne uništava imovina i znatno ne umanjuje njezina vrijednost.

Ako sud ili sudac prihvate zahtjev za osiguranje potraživanja prije pokretanja samog postupka, sud ili sudac mogu tražiti da budući tužitelj dostavi jamstvo za gubitke koje bi tuženik mogao pretrpjeti kao rezultat mjere osiguranja potraživanja u obliku određenog novčanog unosa koji se uplaćuje na depozitni račun sudskog izvršitelja. Sredstva na računu i ostale vrijednosnice u kreditnim ili nekim drugim institucijama koje pripadaju dužniku mogu se zaplijeniti samo na temelju ovršne isprave koju izdaje sud ili na temelju naloga sudskog izvršitelja ili naloga državnog odvjetnika.

Unosom kojim se označuje naplata ili osiguranje potraživanja u registar nepokretne imovine vlasniku se onemogućuje izvršavanje vlastitih upisa.

Ako sudac prihvati zahtjev za osiguranje dokaza prije pokretanja samog postupka, on može tražiti da budući tužitelj dostavi jamstvo za gubitke koje bi tuženik mogao pretrpjeti kao rezultat mjere osiguranja potraživanja u obliku određenog novčanog unosa koji se uplaćuje na depozitni račun sudskog izvršitelja.

Privremenim zaštitnim mjerama omogućuje se podnositelju da od suda zatraži osiguranje građanskog potraživanja čak i ako nije riječ o imovini, čime se smanjuje broj mogućih povreda prava intelektualnog vlasništva i opseg gubitaka koje je pretrpio podnositelj zahtjeva. Takvim se mjerama omogućuje sprječavanje povreda prava intelektualnog vlasništva i obnova zakonitih interesa i prava podnositelja koja su prekršena.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Mjere za osiguranje potraživanja ostaju na snazi do dana kada presuda počne proizvoditi pravne učinke ili do okončanja postupka ili dok sudac ukine mjeru kojom se osigurava potraživanje ili dok sudac ne zamijeni mjeru za osiguranje potraživanja drugom mjerom.

Privremene zaštitne mjere ostaju na snazi do dana kada presuda počne proizvoditi pravne učinke.

Privremene zaštitne mjere može ukinuti isti sud na zahtjev zainteresirane stranke. Ako sud odbaci zahtjev, njegovom se presudom ukidaju privremene zaštitne mjere. Ako nije donesena odluka o zahtjevu i postupak je okončan, sud će odlukom ukinuti privremene zaštitne mjere. Privremene zaštitne mjere ostaju na snazi do dana kada presuda počne proizvoditi pravne učinke.

Ako je odluka kojom su određene privremene zaštitne mjere donesena prije pokretanja sudskog postupka, a postupak nije pokrenut u roku koji je odredio sud, sud može odrediti mjere osiguranja dokaza na zahtjev mogućeg tužitelja, druge zainteresirane stranke ili mogućeg tuženika.

Ako je odluka kojom se određuje mjera za osiguranje dokaza donesena prije pokretanja sudskog postupka i sudski postupak nije pokrenut u roku koji je odredio sud, sudac može odlučiti ukinuti mjeru kojom se osiguravaju dokazi na zahtjev mogućeg tužitelja ili tuženika.

Privremena zaštita od nasilja ostaje na snazi do dana kada konačna presuda počne proizvoditi pravne učinke. Sud u određenim slučajevima može navesti u svojoj presudi da će privremena zaštita od nasilja ostati na snazi kada presuda počne proizvoditi učinke, ali najduže godinu dana nakon tog datuma. Ako je privremena zaštita od nasilja određena protiv tuženika koji je imao prebivalište u istoj kući kao i tužitelj, primjerice kada je tuženik morao napustiti kuću u kojoj tužitelj ima prebivalište i zabranjen mu je povratak ili boravak u toj kući, ili kada je tuženiku zabranjeno približavanje kući u kojoj tužitelj ima prebivalište do određene udaljenosti, sud može odrediti da će privremena zaštita od nasilja ostati na snazi najduže 30 dana nakon što presuda počne proizvoditi pravne učinke.

Mjere kojima se osigurava privremena zaštita od nasilja ostaju na snazi do dana kada odluka o ukidanju mjere počne proizvoditi učinke ili dok sudac ne donese odluku o zamjeni privremene zaštitne mjere drugom mjerom.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Osiguranje potraživanja

Mjeru kojom se osigurava potraživanje može na temelju obrazloženog zahtjeva ukinuti isti sud koji ju je odredio ili sud koji će odlučivati o predmetu spora.

U roku od 10 dana moguće je podnijeti dodatni prigovor (*blakus sūdžība*) protiv sudske odluke o zamjeni mjere kojom se osigurava potraživanje drugom mjerom, protiv odluke o odbacivanju zahtjeva za osiguranje potraživanja ili protiv odluke o odbacivanju zahtjeva za ukidanje mjere za osiguranje potraživanja.

Ako je zahtjev za osiguranje potraživanja prihvaćen, tužitelj može podnijeti dodatni prigovor protiv dijela sudske odluke u kojem se traži od tužitelja da dostavi osiguranje za sve gubitke koji bi mogli nastati uvođenjem mjere za osiguranje potraživanja tužitelja.

Ako je odluka o osiguranju potraživanja donesena u odsutnosti zainteresirane stranke, rok od deset dana za podnošenje dodatnog prigovora teče od dana kada stranka dobije odluku.

Privremene zaštitne mjere

Privremene zaštitne mjere može ukinuti isti sud na zahtjev zainteresirane stranke.

Dodatni prigovor moguće je podnijeti protiv odluke o zahtjevu tužitelja za zamjenu prethodne privremene zaštitne mjere drugom mjerom, protiv odluke o odbacivanju zahtjeva za donošenje privremene zaštitne mjere ili protiv odluke o odbacivanju zahtjeva za ukidanje privremene zaštitne mjere.

Ako je odluka o privremenoj zaštiti donesena u odsutnosti zainteresirane stranke, rok od deset dana za

podnošenje dodatnog prigovora teče od dana dostave odluke.

Osiguranje dokaza

Odluka o prihvaćanju osiguranja dokaza ne može se osporavati. Međutim, tuženik može tražiti naknadu za gubitke nastale kao rezultat mjere za osiguranje dokaza u sljedećim slučajevima:

- dokazi su osigurani prije podnošenja tužbe i tužba nije pokrenuta u roku koji je odredio sud,
- tužba podnesena protiv tuženika je odbačena,
- nije donesena odluka o tužbi,
- postupak je okončan jer je tužbu podnijela osoba koja nije imala pravo to učiniti ili zato što je tužitelj povukao tužbu.

Moguće je podnijeti dodatni prigovor protiv odluke suda o odbacivanju zahtjeva za osiguranje dokaza ili protiv odluke donesene bez pozivanja stranaka. Ako je odluka o osiguranju dokaza donesena u odsutnosti zainteresirane stranke, rok od deset dana za podnošenje dodatnog prigovora teče od dana dostave ili slanja odluke.

Privremena zaštita od nasilja

Mjera kojom se osigurava privremena zaštita od nasilja može se, na temelju obrazloženog zahtjeva, zamijeniti drugom mjerom koju je donio isti sud koji je odredio prvotnu mjeru ili sud koji će odlučivati o predmetu spora.

Mjeru kojom se osigurava privremena zaštita od nasilja može, na temelju obrazloženog zahtjeva, ukinuti isti sud koji ju je odredio ili sud koji će odlučivati o predmetu spora.

U roku od 10 dana moguće je podnijeti dodatni prigovor protiv odluke o zamjeni mjere kojom se osigurava privremena zaštita od nasilja drugom mjerom, protiv odluke o odbacivanju zahtjeva za privremenu zaštitu od nasilja ili protiv odluke o odbacivanju zahtjeva za ukidanje mjere za osiguravanje privremene zaštite od nasilja. Ako je odluka o donesena u odsutnosti zainteresirane stranke, rok od deset dana za podnošenje dodatnog prigovora teče od dana dostave odluke.

■ Posljednji put ažurirano: 05/04/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.